

Ote A.M. Tallgrenin kertomuksesta v. 1907.

"Vehkalahti,
Pistolikivet"

Vehkalahden pitäjässä on Mäntylahden Prakilan maalla tien kummallakin puolen, kylästä n. 2 km Haminaan päin 2 kiveä, joita kutsutaan "pistolikiveksi". Kerrotaan, että tässä aikoinaan on ollut keskenään kaksintaistelussa kaksi upseeria, kumpikin seisoen omalla kivellään ja ampuen kuoliaaksi toisensa. Siitä kiven nimi.

Vehkalahti
Suursuonkumpu.

Vehkalahden puolella, vaikka aivan Virolahden Sydän- eli Syvänkylän maiden rajalla on Mäntylahden kylän Mikko Joensuun maalla n.k. Suursuon länsipuolella, suosta 50 mtr. päässä hietakumpu, jonka halkaisijat ovat 14,50 ja 12 mtr. Kumpu on pääasiassa keltaista hietaa; siellä täällä on kuitenkin kiinteitä suurempia kiviä. Ympäröivä kangas on myöskin hietaa. Kummun ympärillä käy n. 2 m leveä ojantapainen syvennys yltympäri; oja on osaksi suosammaleen peitossa. Itse kummun keskellä on n. 7 m halkaisijaltaan oleva syvennys, jonka keskikohdalla vielä on n. 70 cm² lavea neliskulmainen kuoppa, minkä syvyys on 1 m. Kummun korkeus (ei absoluuttinen, vaan kaltevaa reunaa pitkin mitattuna) ojan pohjasta on 4,10 m.

Paikalta on S suuntaa runsas kilometri linnuntietä merelle, jonka kanssa Suursuo ei aivan äsken ole voinut olla yhteydessä. Kummulla ei lienekään mitään muinaistieteellistä merkitystä, vaan on se omituinen luonnonmuodostus. Kun sitä lastulla kaivoin, tavattiin kyl-

lä runsaasti hiiltä, sekä kuopan keskellä että kummun
länsipuolella, mutta hiili on suureksi osaksi luonnon
? polttamaa. Tulessa palanutta hiiltä länsisyrjästä otin
mukaani, ja on se lueteltu A.M. l. 4908:4.

A.R. Blomqvistilla on Kymin kihlakuntakertomuksessaan
tieto, että paikalle olisi ihmisiä haudattu. Mitään sel-
laista tarua ei täällä tunnettu. Mainittakoon kumminkin,
että Suursuon rannalla oli muka ihmisiä isonvihan aikana
piilossa - niin kerrottiin.

Kaikkialla kummussa oli maa hyvin pehmeätä ja löy-
sää - syvemmälläkin.